

Sygn. akt I C 24/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 9 lipca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Łęczycy, Wydział I Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Wojciech Wysoczyński

Protokolant: sek. sąd. Aneta Kuleczka

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2019 roku, w Ł., na rozprawie,

sprawy z powództwa J. O.

przeciwko W. L. (1)

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od J. O. na rzecz W. L. (2) kwotę 4.817 (cztery tysiące osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt I C 24/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 sierpnia 2016 roku, powód J. O. reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika – adwokata wniósł o zasądzenie od pozwanego W. L. (2) kwoty 50.000 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 maja 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu żądania strona powodowa podniosła, że powód dochodzi od pozwanego zwrotu środków pieniężnych które zostały przekazane pozwanemu z rachunku bankowego W. O. w drodze przelewów dokonanych 31.10.2013 roku i 3.11.2013 roku /pозew k. 3-4/.

Pełnomocnik pozwanego – radca prawny wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych / odpowiedź na pozew k. 23-28/.

Na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2017 roku, pełnomocnik powoda oświadczył, że podstawę prawną roszczenia powoda stanowi art. 471 k.c. tj. niewykonanie przez pozwanego umowy zlecenia, którą żona powoda W. O. zawarła z pozwanym przed śmiercią. Pełnomocnik powoda oświadczył, że pierwsza umowa zlecenia dotyczyła tego, że powód miał wymienić kwotę 20.000 złotych na euro i przekazać żonie powoda – czego nie uczynił, natomiast druga umowa dotyczyła zorganizowania i pokrycia kosztów pogrzebu. Jako alternatywną podstawę roszczenia powód podniósł bezpodstawne wzbogacenie pozwanego / protokół (...):02.52/.

Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa, kwestionując powództwo co do zasady i wysokości z obu podstaw faktycznych / protokół (...):08.56/.

Na rozprawie w dniu 13 lipca 2017 roku, pełnomocnik powoda jako alternatywną podstawę roszczenia wskazał art. 845 k.c., jednak podkreślił, iż uprzednio wskazane podstawy prawne i oraz wskazana w dniu dzisiejszym są to podstawy alternatywne. / protokół (...):08.58/.

Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa, kwestionując powództwo ze wszystkich podstaw prawnych / protokół (...):03.51/.

Sąd Rejonowy ustalił co następuje:

W. O. (2) z domu L. była żoną powoda i siostrą pozwanego W. L. (2) /bezsporne/.

W dniu 21 września 2000 roku, powód zawarł z W. L. związek małżeński /odpis akt k. 8/.

Od 1984 roku, W. O. na stałe zamieszkiwała na terenie N.. Ostatnim miejscem zamieszkania W. O. było M. / bezsporne/.

W dniu 2 marca 1995 roku, pozwany działający w imieniu i na rzecz W. O. nabył od Gminy M. Ł. lokal mieszkalny lokal mieszkalny numer (...) położony w Ł. przy ul. (...). W przedmiotowa nieruchomość stanowiła dom rodzinny pozwanego i W. O. / akt notarialny k. 33-36/.

W przedmiotowym mieszkaniu W. O. nie zamieszkiwała. Było ono wynajmowane. W. O. (3) była w stałym kontakcie z pozwanym i rodziną w Ł.. Często ich odwiedzała / zez. pozwanego rozprawa z dnia 16.05.2019r. 00:04:50 w związku z wyjaśnieniami informacyjnymi z dnia 11.04.2017 00:13:11/.

W. O. (3) chorowała na nowotwór oskrzeli z przerzutami. Z tego też powodu była wielokrotnie hospitalizowana w m. szpitalach.

W 2013 roku była hospitalizowana od 14.10.2013 do 29.10.2013 roku oraz od dnia 1.11.2013 roku do 13.11.2013 roku. Następnie od 1.12.2013 roku do 6.12.2013. /zaświadczenie k.18/.

W 2013 roku, W. O. oświadczyła pozwanemu, że nie zamierza wracać do P.. Z tego też powodu zakomunikowała pozwanemu, że zamierza sprzedać należące do niej mieszkanie w Ł., a kwotę uzyskaną ze sprzedaży podzielić między rodzeństwo, albowiem nigdy nie doszło między rodzeństwem do działu spadku po rodzicach / zez. pozwanego rozprawa z dnia 16.05.2019r. 00:04:50 w związku z wyjaśnieniami informacyjnymi z dnia 11.04.2017 00:13:11/.

Powyższa nieruchomość została sprzedana przez W. O. w dniu 10.05.2013 r. za kwotę 120.000 złotych. Środki finansowe ze sprzedaży W. O. (3) wpłaciła na swój odrębny rachunek bankowy w banku (...) S.A . numer (...). Powód nie miał dostępu do w/w rachunku bankowego. Dostęp do konta poza W. O. posiadała wyłącznie K. R. (1). K. R. (1) była wieloletnią, zaufaną przyjaciółką W. O. i zajmowała się jej sprawami finansowymi. K. R. (1) była z W. O. z stałym kontakcie. Spotykała się z W. O. osobiście, rozmawiała przez komunikatory internetowe i przez telefon oraz wymieniała sms-y. K. R. (1) posiadała do konta hasło i książkę kodów. K. R. (1) posiadała dostęp do konta, albowiem W. O. nie potrafiła dokonywać płatności elektronicznych. Dodatkowo K. R. z konta bankowego opłacała rachunki za mieszkanie w Ł., oraz na konto wpływa środki z tytułu wynajmu mieszkania, albowiem K. R. nie chciała przyjmować gotówki od wynajmującego. Taki stan trwał kilka lat /bezsporne, zeznania K. R. rozprawa z 11.04.2017 00:45:48 oraz rozprawa z dnia 25.06.2019 00:05:33/.

W końcu października 2013 roku, W. O. (3) w rozmowie telefonicznej ustaliła z pozwanym W. L. (2), że ten za kwotę 20.000 złotych kupi walutę euro i dostarczy W. O.. / zez. św. L. F. rozprawa 11.04.2017 01:09:03, zez. św. I. L. rozprawa 11.04.2017 01:31:32, zez. powoda rozprawa z dnia 16.05.2019r. 00:04:50 w związku z wyjaśnieniami informacyjnymi z dnia 11.04.2017 00:13:11/.

W końcu października 2013 roku, W. O. napisała do K. R. (1) sms w którym poleciła jej, aby kwotę 20.000 złotych z konta w banku (...) S.A . numer (...) przelać na konto pozwanego W. L..

W dniu 31 października 2013 roku, K. R. (1) przelała na konto pozwanego kwotę 20.000 złotych. Świadek nie zapytała na jaki cel mają zostać przeznaczone pieniądze. Jednak jako tytuł przelewu K. R. wpisała „zakup zlecony”. Świadek oznaczył tytuł przelewu w taki sposób, albowiem we wcześniejszej rozmowie W. O. powiedziała jej, że chciałby leżeć z

swoimi rodzicami na cmentarzu w Ł.. Oznaczając tytuł przelewu świadek pomyślał, że W. O. partycypuje tym samym w kosztach postawienia pomnika na cmentarzu. Oznaczenie tytułu przelewu w taki sposób było wyłączną inicjatywą świadka K. R. /zeznania K. R. rozprawa z 11.04.2017 00:45:48 oraz rozprawa z dnia 25.06.2019 00:05:33/.

Pozwany zrealizował prośbę siostry. Ponieważ pozwany posiadał w domu niezbędną kwotę w walucie euro, w dniu 1 listopada 2013 roku, przekazał kwotę 4.700 euro swojej córce L. F., która wraz z I. L. (1) odwiedziła W. O. w szpitalu w M. w dniach 2-4 listopada 2013 roku. Pieniądze schowane były w kopercie. W. O. (3) przyjęła wówczas od L. F. przekazaną jej kopertę z pieniędzmi w kwocie 4.700 euro i schowała ją do kosmetyczki, którą włożyła do szpitalnej szafki. Świadkiem przekazania koperty W. O. przez L. F. była I. L. (1) /zez. św. L. F. rozprawa 11.04.2017 r. 01:09:03, zez. św. I. L. rozprawa 11.04.2017 01:31:32/.

W dniu 30 lub 31 października 2013 roku, W. O. napisała do K. R. (1) smsy w którym poleciła jej, aby pozostałe środki z konta w banku (...) S.A. numer (...) przelać na konto pozwanego. W smsie W. O. zaznaczyła, że na koncie ma pozostać kwota 2.500 złotych dla powoda. Dodatkowo zaznaczyła, że K. R. „ma zostawić na koncie 500 złotych na prezent dla siebie”, zaś resztę, tj. całą pozostałą kwotę przelać na konto brata W. L. (2). W wiadomości W. O. zaznaczyła, że W. L. będzie wiedział „co ma zrobić z pieniędzmi”.

K. R. (1) rozpoznała styl pisarski W. O.. Nie miała wątpliwości, że polecenie przelewu pochodzi od W. O. /zeznania K. R. rozprawa z 11.04.2017 00:45:48 oraz rozprawa z dnia 25.06.2019 00:05:33/.

W dniu 3 listopada 2013 roku, z numeru rachunku bankowego (...) należącego do W. O. przelano na konto bankowe pozwanego W. L. (2) łączną kwotę 60.000 złotych, wykonując cztery przelewy po 15.000 złotych. Świadek K. R. wykonała cztery przelewy po 15.000 złotych, albowiem suma 60.000 złotych była zbyt duża, aby przelew został wykonany jednorazowo.

Z uwagi na to, że formularz przelewu wymagał wpisania tytułu przelewu, jako tytuł przelewu świadek K. R. wpisała każdorazowo w tytule „depozyt D.”. Tytuł przelewu został wymyślony przez świadka i nie miał związku z celem na jaki zostały przeznaczone przelane środki. Oznaczanie w ten sposób tytułu przelewu było wyłączną inicjatywą K. R. (1).

Po transakcji świadek wysłała W. O. wiadomość, że pieniądze udało się przelać. W. O. podziękowała K. R. za wykonanie transakcji / zeznania K. R. rozprawa z 11.04.2017 00:45:48 oraz rozprawa z dnia 25.06.2019 00:05:33, wydruk k. 10/.

W. L. (2) z pieniędzy przekazanych przez siostrę kwotę 30.000 złotych przekazał bratu Z. L. (1). Pozostałą kwotę 30.000 złotych zatrzymał dla siebie traktując ją jako należny mu spadek po rodzicach / zez. św. Z. L. rozprawa z dnia 25.06.2019 r. (...):05, zez. pozwanego rozprawa z dnia 16.05.2019r. 00:04:50 w związku z wyjaśnieniami informacyjnymi z dnia 11.04.2017 00:13:11/.

W listopadzie 2013 roku, po wykonanych transakcjach i dokonanych rozliczeniach, pozwany odwiedził W. O. w szpitalu w M.. W. O. (3) potwierdziła pozwanemu, że L. F. przekazała jej pieniądze / zez. pozwanego rozprawa z dnia 16.05.2019r. 00:04:50 w związku z wyjaśnieniami informacyjnymi z dnia 11.04.2017 00:13:11/.

W 14 września 2015 roku, pozwany zgłosił otrzymaną od siostry kwotę 30.000 złotych jak darowiznę w Urzędzie Skarbowym w Ł. / deklaracja k. 303/.

Powód J. O. nie miał wiedzy o dokonanych przez żonę transakcjach. O stanie konta i wykonanych transakcjach powód dowiedział się po uzyskaniu postanowienia o stwierdzeniu nabycia praw do spadku likwidując konta bankowe żony / zeznania powoda k.261-262/.

W. O. (3) w czasie ostatnich dni choroby nie mieszkała już z mężem. Po opuszczeniu kliniki w M. tj. w dniu 13 listopada 2013 r. opuściła z klinikę w M.. Siostra pozwanego zmarła u znajomych w P. koło M. / bezsporne/.

W dniu 7 grudnia 2013 roku W. O. (3) zmarła w P. (N.). Zmarła została przewieziona do Ł., gdzie spoczęła w rodzinnym grobowcu zgodnie z życzeniem wyrażonym przed śmiercią / bezsporne/.

Koszty sprawdzenia z zmarłej oraz koszty pogrzebu i pomnika wyniosły łącznie 15.650 zł. / kserokopie rachunków k. 70-72/.

Postanowieniem z dnia 21 maja 2015 roku, Sąd Rejonowy w Częstochowie stwierdził, że spadek po W. O. na podstawie testamentu szczególnego z dnia 29 listopada 2013 roku, nabył w całości J. O. / postanowienie k. 9/.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dowód z zeznań świadków i dowód z przesłuchania stron oraz złożone dokumenty.

Kluczowe dla ustaleń w przedmiotowej sprawie były zeznania świadka K. R. (1). Świadek jest świadkiem spoza kręgu rodzinnego i wieloletnią, bliską przyjaciółką W. O.. Świadek jako jedyny posiadał szczegółowe informacje dotyczące rozliczeń pomiędzy W. O. a pozwanym. Brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania zeznań przedmiotowego świadka.

Czyniąc ustalenia w zakresie kwoty 20.000 złotych przelanej na konto pozwanego przez K. R. w dniu 31 października 2013 roku Sąd opierał się na zeznaniach świadków: K. R., L. F., I. L. oraz zeznaniach pozwanego. Zeznania te są bowiem logiczne, koherentne i wzajemnie niesprzeczne. Brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania wersji przedstawionej przez świadków i pozwanego. Nie istnieją też dowody przeciwne negujące przedstawianą wersję zdarzeń. Zeznania świadków przesłuchanych na wniosek strony powodowej absolutnie nie deprecjonują wersji przedstawionej przez świadków: R., L. F. I. L., oraz pozwanego. Świadców strony powodowej nie byli uczestnikami zdarzenia i nie mają o nim żadnej wiedzy. W. O. o dokonanych transakcjach i rozliczeniach z rodzeństwem nie informowała nawet swojego męża. Tym bardziej o posiadanej gotówce nie musiała informować W. K., J. T. czy S. R..

Czyniąc ustalenia co do kwot przelanych na konto pozwanego Sąd opierał się w tym zakresie na dowodach dokumentarnych w postaci: aktu notarialnego, dokumentów z U.S. w Ł. oraz zeznaniach świadków K. R., I. L., Z. L., oraz pozwanego W. L.

Sam powód oraz przesłuchani na jego wniosek świadkowie nie mieli żadnej wiedzy dotyczącej wypłat i rozliczeń dokonanych przez W. O. w dniach 31.10.2013 – 1.11.2013 roku. Wiedza świadków strony powodowej jest poboczna i fragmentaryczna.

Treść zeznań stron i świadków dotycząca wzajemnych relacji małżeńskich W. O. i J. O. pozostaje irrelevantna dla rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył:

Powództwo jest bezzasadne.

Rolą strony powodowej w przedmiotowym postępowaniu było wykazanie i udowodnienie zaistnienia zdarzenia skutkującego koniecznością zawrotu przez pozwanego kwoty 50.000 które zostały przekazane pozwanemu z rachunku bankowego W. O. w drodze przelewów dokonanych 31.10.2013 roku i 3.11.2013 roku, czemu powód ewidentnie nie sprostął.

Jak bezspornie ustalono, W. O. w dniu 10 maja 2013 roku sprzedała za kwotę 120.000 złotych należący do jej majątku odrębnego składnik majątku w postaci lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ul. (...). W. O. wpłaciła uzyskaną kwotę na odrębny rachunek bankowy do którego powód nie miał dostępu. Jak uprzednio zaznaczono pieniądze ze sprzedaży lokalu stanowiły zgodnie z art. 33 § 2 krio majątek odrębny W. O., którym mogła zarządzać według swojego uznania bez wiedzy i zgody powoda, co też uczyniła. Co istotne, strona powodowa w toku postępowania nie kwestionowała, że przekazane środki stanowiły majątek odrębny W. O..

Przed śmiercią W. O. (3) wydała dyspozycje pozwanemu w zakresie podziału znajdującej się na koncie kwoty. Aby zrealizować swoje zamierzenia W. O. wydała polecenie K. R. (1) jak rozdysponować znajdująca się na rachunku kwotę.

K. R. (1) zrealizowała polecenie W. O.. Pozwany nie kwestionował że na jego konto została przelana przez K. R. kwota 80.000 złotych.

Zgodnie z umową otrzymaną kwotę 60.000 złotych pozwany miał podzielić między członków rodziny, albowiem nigdy nie doszło między rodzeństwem do działu spadku po rodzicach. Pozwany uczynił zadość woli W. O.. Z kwoty 60.000 złotych, 30.000 złotych przekazał swojemu bratu, zaś kwotę 30.000 zł. pozostawił dla siebie traktując ją jako spłatę z tytułu działu spadku po rodzicach. Okoliczność ta nie może budzić wątpliwości, albowiem w 14 września 2015 roku, pozwany zgłosił otrzymaną od siostry kwotę 30.000 złotych jak darowiznę w Urzędzie Skarbowym w Ł.. W tożsamy sposób z otrzymaną kwotą postąpił brat pozwanego Z. L. (1).

Za kwotę 20.000 złotych pozwany miał zakupić walutę euro i dostarczyć ją siostrze. Pozwany wykonał to polecenie. Korzystając z wyjazdu do M. L. F. i I. L. (1) pozwany przekazał im 4.700 euro dla siostry.

Warto podkreślić, że podczas wizyty pozwanego u siostry W. O. potwierdziła otrzymanie pieniędzy od L. F..

Istotnym jest również fakt, że z materiału dowodowego nie wynika, aby W. O. po przekazaniu pieniędzy na konto pozwanego domagała się od pozwanego ich zwrotu. Niewątpliwie W. O. miała możliwość podjęcia działań zmierzających do odzyskania przekazanych pieniędzy, bowiem zmarła w dniu 7 grudnia 2013 roku. W. O. (3) mimo krytycznego stanu zdrowia miała jednak świadomość związaną z koniecznością dalszego prowadzenia i uprządkowania spraw majątkowych, o czym może świadczyć sporządzenie przez nią testamentu dnia 29 listopada 2013 roku. Mimo tego nie podjęła żadnych działań zmierzających do odzyskania pieniędzy, a tak byłoby gdyby pozwany dysponował pieniędzmi bez akceptacji siostry.

W sprawie brak jest jakichkolwiek wiarygodnych dowodów aby pozwany zatrzymał w swej dyspozycji kwotę 20.000 złotych. Nie można również przyjąć, aby przekazane pozwanemu pieniądze stanowiły depozyt przekazany pozwanemu. Jak się wydaje strona powodowa podstawy prawnej swoich roszczeń upatruje w tytułach przelewów dokonanych przez K. R.. Tymczasem jak bezspornie ustalono oznaczenie tytułów przelewów było wyłączną inicjatywą świadka K. R. i nie miało nic wspólnego z ustaleniami i rozliczeniem dokonanyymi pomiędzy W. O. a pozwanym.

W sprawie nie zaistniały również przesłanki z art.405 k.c. Otrzymaną kwotę 60.000 złotych pozwany podzielił, zaś kwotę 30.000 zł. pozostawił dla siebie traktując ją jako spłatę z tytułu działu spadku po rodzicach. Podstawą prawną przekazania pieniędzy pozwanemu jest art. 888 i następane k.c.

Z uwagi na powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i obciążył nimi powoda jako przegrywającego sprawę, jak w punkcie drugim sentencji wyroku.

Na sumę orzeczonych kosztów składają się: stawka minimalna kosztów zastępstwa procesowego pozwanego reprezentowanego przez radcę prawnego oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa.